

Chceš-li vidět dobré dny...

Rožnov, Střítež, 1.1.2014

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Žalm 34

Text: 1 Pt 3,10-11

Chceš-li milovat život a vidět dobré dny, zdržuj jazyk od zlého a rty od lstivých slov, odvrát se od zlého a číš dobré, hledej pokoj a usiluj o něj.

Na počátku nového roku se díváme kupředu s otázkou, co nového nám tento rok přinese. Pesimisté se budou už dopředu trápit obavou, co tento rok přinese zlého. Optimisté se budou těšit na něco hezkého, přičemž budou čelit narážkám na svou naivnost a lehkověrnost. Člověk jako tvor, obdařený schopností vzpomínat na minulost a z ní se poučovat i plánovat budoucnost promýšlí své další kroky ve svém životě, představuje si, co ho asi čeká, co čeká jeho rodinu. Křesťan promýšlí budoucnost církve, občan budoucnost státu, ekolog budoucnost planety, obchodník budoucnost svých investic. Všichni bychom chtěli, aby naše budoucnost byla zajištěná, abychom mohli užívat života, a měli před sebou vyhlídku na dobré dny.

My, kteří začínáme nový rok přemýšlením nad slovy Písma, můžeme otevřít Bibli tam, kde se právě tato otázka klade. Ten dnešní text začíná slovy: „Chceš-li milovat život a vidět dobré dny...“ Kdo by to nechtěl, bratři a sestry? Ta otázka vychází z našich přání a tužeb. Ale už sama v sobě implikuje odpověď: Musíš pro to něco udělat. A tak si tu otázku položíme jinak: „Co uděláš proto, abys mohl užívat života a viděl dobré dny?“ Tady bych klidně mohl skončit, protože to už samo o sobě stačí, abyste měli o čem přemýšlet. Co já udělám pro lepší svět? Co udělám v tomto roce? V příštích dnech? Co udělám já? Ne soused, ne vláda, ne parlament, ne církev, ne synodní rada, ne staršovstvo, ale konkrétně já. Odpověď, kterou občas slyšíme, odpověď typu: „Co já zmůžu! Já nic nezměním!“, taková odpověď je lichá, protože se s tou otázkou míjí. Ta otázka totiž nezní: „Co nemůžeš udělat?“ ale „Co udělat můžeš?“ Zamysli se, co je ve tvých silách.

Chcete-li poradit, podívejte se do Bible. Ten dnešní text navrhuje, čím začít: „Chceš-li milovat život a vidět dobré dny, zdržuj jazyk od zlého a rty od lstivých slov, odvrát se od zlého a číš dobré, hledej pokoj a usiluj o něj.“ Pisatel první epistolou Petrovy udělal přesně totéž, k čemu vás teď nabádám. Podíval se do Bible. A tam, v žalmu 34 našel toto slovo, které volně cituje, a které v tom žalmu zní doslova: „Jak je tomu s mužem, který si oblíbil život, jenž miluje dny, v nichž by užil dobra? Střeží před zlobou svůj jazyk a své rty před záludnými řeči. Vyhýbá se zlu a koná dobro, vyhledává pokoj a snaží se o něj.“

Jako téměř u všeho v Bibli, na počátku je slovo. To Boží stvořitelské, když zaznělo, něco se stalo a Bůh viděl, že to je dobré. Když my promluvíme, působí naše slovo podobně? Působí dobro? V epistole Koloským 4, 6 čteme: „Vaše slovo ať je vždy laskavé a určité; ať víte, jak ke komu promluvit.“ A v epistole Efezským 4, 29: „Žádná řeč mrzutá nevycházej z úst vašich, ale ať jest každé promluvení dobré k vzdělání užitečnému, aby dalo milost posluchačům.“ Žádná řeč mrzutá – všichni to znáte, jak mrzutá řeč může otrávit ovzduší, otrávit lidi. Mrzutá řeč nepůsobí milost u posluchačů. I v jádru dobrý člověk, je-li mrzutý, ztrácí sympatie. Proto si žalmista přeje v žalmu 71, 8: „Ó ať jsou naplněna ústa má chválením tebe, přes celý den slavením tebe.“ Co to znamená, bratři a sestry? To není jen neustálé opakování sousloví „chválabohu“, to je celkový přístup k životu, ke každodenním maličkostem. Když člověk za každou maličkost ve svém životě projevuje vděčnost a radost. Mohl jsem vstát ráno z postele? Ó, jaká milost! Najdu v ledničce něco k jídlu? Jaká výsada oproti všem hladovým toho světa! Mám si co obléknout? To přece není nic samozřejmého! Ale naše společnost je taková, že se z toho nedovede radovat. Sami se připravujeme o radost, když si na všechno a na všechny jen stěžujeme. Zatím mi nikdo nedovedl vysvětlit, jak je možné, že obchody před Vánocemi praskají ve švech, že parkoviště jsou přeplněná auty, že na Silvestra vyletí tolik peněz vzduchem, že mobilů je u nás víc než obyvatel (a že kromě Zajícových ve Stříteži mají všichni doma televizi), když podle lidí máme u nás takovou bídu a platíme tak vysoké daně, že stěží vyjdem' od výplaty k výplatě? Něco mi asi uniká, když to nedovedu pochopit.

Ale vraťme se zpátky k textu: „Chceš-li milovat život a vidět dobré dny, zdržuj jazyk od zlého.“ Jakub ve své epistole mluví podobně, když říká: „Jazyk je oheň. Je to svět zla mezi našimi údy, poskvřňuje celé tělo a ničí celý náš život, sám podpalován pekelným plamenem... Jím chválíme Pána a Otce, jím však také proklínáme lidi, kteří byli stvořeni k Boží podobě. Z týchž úst vychází žehnání i proklínání. Tak tomu být nemá, bratři moji... Kdo je mezi vámi moudrý a rozumný?“ pokračuje Jakub, „Ať ukáže své skutky dobrým způsobem života, v tichosti, kterou dává moudrost. Máte-li však v srdci hořkou závist a svárliвість, nechlubte se moudrostí a nelžete proti pravdě. To přece není moudrost přicházející shůry, ale přízemní, živočišná, ďábelská. Vždyť kde je závist a svárliвість, tam je zmatek a kdejaká špatnost.“ A tak bratři a sestry, chcete-li milovat život a vidět dobré dny, zdržujte jazyk od zlého. To je první rada, kterou nám dnešní text dává, ptáme-li se, co můžu udělat v příštích dnech, v tomto roce, na čem mohu u sebe zapracovat, abychom se všichni měli lépe. Nechtějme změnit svět, ale změňme svůj přístup k němu. A tím vlastně přispíváme ke změně světa.

Četl jsem v jedné knize kratičký příběh. Na mořský břeh vyplavila bouře tisíce mořských hvězdic, které na suchu pomalu umíraly. Šel kolem malý chlapec se svým tatínkem. Tu se dítě vytrhlo otcí z ruky a začalo hvězdic sbírat a házet zpět do moře. Tatínek na něj volal – „Proč to děláš? Vždyť to nemá to smysl. Stejně všechny nezachrániš.“ Dítě vzalo další hvězdicu, hodilo ji do vody a říká: „Ale tuhle jsem zachránil.“ Bratři a sestry, činit dobro má smysl právě v maličkostech. Budeme-li dělat právě to, na co stačíme, uděláme toho víc, než když se budeme jen vymlouvat, že na něco nestačíme. Ten dnešní text pokračuje slovy: „Odvrat’ se od zlého a číň dobré.“ Tak jako se máme radovat z maličkostí a děkovat za obyčejné věci, tak máme vidět smysl i v drobných skutcích lásky. Konání dobra může být sice jen velkohubá fráze, ale může to být i nepatrný čin, který přesto má smysl. To je druhá rada, kterou nám ten dnešní text dává: „Odvrat’ se od zlého a číň dobré.“

Třetí, poslední rada zní: „Hledej pokoj a usiluj o něj.“ My to můžeme vnímat jen jako etickou záležitost. Být smírlivý, umět se dohodnout, nehádat se, nekřičet na druhé, zachovat klid. To je jistě dobré, za předpokladu, že by toto kázání mělo zůstat jen na rovině jakési mravouky a obecné morálky. Ale hledání pokoje v biblickém smyslu má mnohem vyšší cíl. Směřuje k Dárci pokoje, k tomu, který říká: „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se srdce vaše nechvěje a neděsí!“ Jestliže jsme v předchozím uvažování měli za to, že je všechno na nás, jak se budeme dívat na svět, jak budeme mluvit, jak budeme konat dobro a ne zlo, tedy, že to, co vede k pokoji je v našich rukou, tak není. Pokoj je třeba hledat. Ptát se po něm. Ptát se vždy znovu, jak by jednal Ježíš. Kde je v tom, co řešíme, Kristus. Co vede k tomu pravému pokoji. Touha vidět dobré dny znamená neustrnout na poznaném, ale vždy znovu hledat a ptát se. To je výzva do nového roku ve sboru, to je výzva pro nové staršovstvo, to je výzva pro každého z nás. Ptát se, co vede k pokoji, totiž k tomu pravému odpočnutí pro všechny, kdo se namáhají a jsou obtíženi břemeny. To je výzva k hledání království Božího mezi námi. To je výzva, ke hledání Krista. Máme-li tento společný cíl a výhled, pak se můžeme těšit na naplněný život a můžeme před sebou vidět i mnohé dobré dny.

Modlitba: *Pane, tobě odevzdáváme dny, které jsou před námi. Prosíme tě o tvůj pokoj, o tvé slovo a o tvé dobré skutky. Aby to vše bylo mezi námi patrné z tvé milosti. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, Ty jsi Pánem i tohoto nového roku. Vstupujeme do něj ve tvém jménu. Prosíme tě, buď nám po celý rok přítomen. Dávej církvi svého Duchu svatého, abychom vždy činili i mluvili co se líbí tobě. Bez tvé pomoci jsme, Pane, na cestě do záhuby. Ale ty jsi nás vysvobodil skrze svou oběť na kříži. Dej, ať z této milosti žijeme na každý den. Prosíme tě za ty, kteří si se sebou nevědí rady a do budoucnosti hledí bez naděje. Dej jim naději v tobě. Prosíme tě za nás, kteří se shromažďujeme v tomto sboru, dej, ať jsme světlem tomuto světu a solí země. Daruj nám k tomu vytrvalost i pokoru. Do svých přímluv zahrnujeme i všechny své blízké, na které myslíme v tiché modlitbě. Tobě, Pane, odevzdáváme své bližní i sami sebe. Tobě buď čest i sláva až na věky. Amen.*